

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

20 במאי 2024

1752

י"ב באייר התשפ"ד

עמוד

הצעת חוק הסמכת צבא הגנה לישראל ושירות הביטחון הכללי לביצוע חדירה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת ופעולה בו (הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון), התשפ"ד–2024 998

הצעת חוק הסמכת צבא הגנה לישראל ושירות הביטחון הכללי לביצוע חידרה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת ופעולה בו (הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 12 בחוק הסמכת צבא הגנה לישראל ושירות הביטחון הכללי לביצוע חידרה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת ופעולה בו (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד–2023¹, בסעיף 12(א), ברישה, במקום "עד תום שישה חודשים מיום פרסומו" יבוא "עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024)".

ד ב ר י ה ס ב ר

בהמשך לכך, ביום ב' בחשוון התשפ"ד (17 באוקטובר 2023) התקינה הממשלה, בתוקף סמכותה לפי סעיף 39 לחוק־יסוד: הממשלה, את תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הסמכת שירות הביטחון הכללי לביצוע פעולות בחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת), התשפ"ד–2023, אשר הסמיכו מנהל מוסמך להסמיך עובדים בשב"כ וכן הסמיכו קצין מוסמך, לבקשת המנהל המוסמך, להסמיך חיילים בצה"ל לבצע חידרה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת ולבצע פעולה בו, וזאת לעניין רשימת מחשבים שהמנהל המוסמך אישר ובתנאים שנקבעו בסעיף 2 לתקנות.

לנוכח מצב החירום ובשל הצורך המתמשך במתן הסמכות המבוקשת לצה"ל ולשב"כ, פורסם ביום כ"ד בכסלו התשפ"ד (7 בדצמבר 2023) חוק הסמכת צבא הגנה לישראל ושירות הביטחון הכללי לביצוע חידרה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת ופעולה בו (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד–2023 (להלן – החוק). חוק זה הסדיר את סמכויות צה"ל ושב"כ בתחום זה, במסגרת הוראת שעה לתקופה של שישה חודשים מיום פרסומו. הוראת שעה זו צפויה לפקוע ביום כ"ח באייר התשפ"ד (5 ביוני 2024).

בשל המשך הלחימה והפעולות הצבאיות המשמעותיות, בשל הצורך המתמשך במתן הסמכות האמורה בחוק לצה"ל ולשב"כ ובשים לב להערכת גורמי המקצוע, נדרש להאריך את תוקפו של החוק עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024). זאת, כדי לאפשר לצה"ל ולשב"כ לפעול לסיכול ולמניעה של גישה של גורמי אויב למידע חזותי המופק ממצלמות ניידות שיש בה כדי לסכן באופן ממשי את ביטחון המדינה ואת רציפות התפקוד המבצעי של צה"ל וכן את ביטחון המדינה לפי ייעוד שב"כ ותפקידיו בהתאם לחוק השב"כ.

יודגש כי לפי סעיפים 2 ו־3 לחוק, אחד התנאים המצטברים להפעלת סמכויות הקצין המוסמך או המנהל המוסמך לפי העניין, לגבי חידרה לחומר מחשב וביצוע פעולה בו, הוא כי החידרה והפעולה נדרשות בקשר לפעולות הצבאיות המשמעותיות כהגדרתן בחוק. בהתאם לאמור, אם יסתיימו הפעולות הצבאיות המשמעותיות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל" לפני תום התקופה המוצעת, ממילא לא יהיה ניתן להפעיל את הסמכויות מכוח החוק, גם אם החוק עצמו יעמוד בתוקפו.

כללי ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) פתחו ארגוני טרור מרצועת עזה במתקפה רחבת גודל כוחות הביטחון ואזרחי מדינת ישראל, ובמהלכה חדרו מאות מחבלים ליישובים בדרום הארץ מהיבשה, מהאוויר וממים וכן התבצע ירי מסיבי של אפלי רקטות לעבר שטח מדינת ישראל. מתקפה זו גבתה את חייהם של מאות אזרחים ושיבשה את מערך החיים במדינה הן בחזית והן בעורף.

בעקבות מתקפה זו הכריז שר הביטחון, באותו היום, על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951. בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוק והביטחון של הכנסת, ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023), לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל, והכרזה זו מוארכת מזמן לזמן. כמו כן, ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק־יסוד: הממשלה (להלן – הפעולות הצבאיות המשמעותיות). והודיעה לגביהן לוועדת החוק והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023).

במסגרת הלחימה המתמשכת התעורר חשש ממשי מפני גישה של גורמי אויב למידע חזותי המופק ממצלמות ניידות, אשר בכל הנוגע לפעילות צה"ל יש בה כדי לסכן באופן ממשי את ביטחון המדינה ואת רציפות התפקוד המבצעי של צה"ל, ובכל הנוגע לפעילות שירות הביטחון הכללי (להלן – שב"כ) – יש בה כדי לסכן את ביטחון המדינה לפי ייעוד השב"כ ותפקידיו בהתאם לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב–2002 (להלן – חוק השב"כ), כל זאת בקשר לפעולות הצבאיות המשמעותיות. לפיכך, עלה הצורך בהסמכת חיילים בצבא הגנה לישראל ועובדי שב"כ, בעלי מיומנות נדרשת, לבצע חידרה ופעולה בחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת, אף בלא ידיעת בעל חומר המחשב.

על כן, ביום כ"ט בתשרי התשפ"ד (14 באוקטובר 2023) התקינה הממשלה, בתוקף סמכותה לפי סעיף 39 לחוק־יסוד: הממשלה, את תקנות שעת חירום (הסמכת צה"ל לביצוע פעולה בחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת), התשפ"ד–2023, אשר הסמיכו קצין מוסמך להסמיך חיילים בצה"ל לבצע חידרה לחומר מחשב המשמש להפעלת מצלמה ניידת ולבצע פעולה בו, וזאת לעניין רשימת מחשבים שהקצין המוסמך אישר ובתנאים שנקבעו בסעיף 2 לתקנות.

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 266.